

ВТОРА КОНФЕРЕНЦИЯ ПО ПРОБЛЕМИТЕ НА БЪЛГАРСКАТА РАЗГОВОРНА РЕЧ

На 27 и 28 май 1992 година във Велико Търново се проведе за втори път конференция на тема "Проблеми на българската разговорна реч". Тя бе организирана от Катедрата по български език при ВТУ "Св.св. Кирил и Методий" и от Великотърновския клон на Дружеството на филолозите-българисти.

Конференцията откри и приветствува проф. Р. Русинов, ръководител на Катедрата по български език. В своето слово той подчерта, че изучаването на разговорната реч е творческа задача на колектива на катедрата. Разграничени бяха двата подхода в изпълнението на тази задача - единият - на проф. д-р М. Виденов и проф. Б. Байчев, които изучават градската езикова ситуация, а другият - на доц. к.ф.н. Хр. Станева, доц. к.ф.н. Й. Маринова и гл.ас. Р. Йосифова, чиито изследвания са посветени на книжно-разговорната реч.

Пленарното заседание започна с доклада на чл.-кор. проф. Т. Бояджиев, който говори "За статута на българското просторечие". Посочени бяха мотивите за избор и употреба на средствата на просторечието. Ученият уточни, че тази снижена форма за окраска се формира в книжовния език през 50-те години на века и е иманентно неутрална, но социално обусловена подсистема на националния ни език.

В доклада си "Разговорната реч като лингвистичен и социолингвистичен факт" проф. Б. Байчев очерта два варианта - българска разговорна реч като смесица от диалектни, разговорни и книжовни елементи и българска книжно-разговорна реч като реч, изградена от близки до кодифицираната норма елементи, и като своеобразна селекция на диалектното.

По-нататък в работата на конференцията взеха участие следните докладчици: доц. Ст. Пороманска (София) - "Българската публицистика и разговорната реч"; ст.ас. Е. Гърнева (София) - "Идеосинкретични конструкти в книжно-разговорната реч (семантичен аспект)"; ас. А. Замбова (София) - "Разговорност и разговорни комуникативни похвати в съвременния печат"; ст.преп. Д. Милева (Пловдив) - "Ситуация и смисъл"; к.ф.н. М. Цветкова (София) - "Експресия и оценка при изразяване на каузалност в българската и полската разговорна реч"; Л. Кирова (София) - "Разговорни глаголни конструкции"; гл.ас. П. Дошков (Благоевград) - "Прагматичен /речев/ аспект на вторичната празна местоименна категория"; ст.ас. Р. Влахова (София) - "Разговорни конструкции с квазидопълнителни изречения при предаване на чуждо изказване"; ст.ас. Й. Тишева (София) - "Наблюдения върху някои разговорни въвеждащи конструкции", и гл.ас. К. Попов (Благоевград) - "Електронизацията и научната организация на педагогическата дейност в изграждането на разговорна култура у учениците."

Научната програма от втория ден включваше доклади с не по-малко интересна проблематика. Ст.ас. М. Георгиева (В. Търново) изнесе доклад на тема "За един

случай на елипса в синтаксиса на разговорната реч". Доц. к.ф.н. Ив. Савова (Шумен) разгледа "Субстантивно-прономинални подложни конструкции в разговорната реч". Гл. ас. Р. Йосифова и ст. ас. А. Петкова (В. Търново) представиха свои наблюдения "За една фонетична особеност на книжовно-разговорната реч", свързани с проявата на думи с ятова гласна в книжовно-разговорната реч. Н.с. Г. Дюлгерова, ст. преп. Цв. Николова (София) разгледаха "Разговорни конструкции с местоименен елемент". Докладът на доц. к.ф.н. Й. Маринова (В. Търново) бе свързан също с морфологията: "За някои особености на предлозите в книжовно-разговорната реч". Интересен и актуален бе и докладът на доц. к.ф.н. П. Радева и доц. к.ф.н. Ив. Харалампиев (В. Търново) - "Реквием за бройната форма на съществителните имена от мъжки род". "Възможен ли е "независимият номинатив" в обществото?" бе темата на доклада, прочетен от ст. преп. Р. Велева (Благоевград).

Проблематиката на докладите, изнесени след почивката, бе изцяло свързана със синтаксиса в книжовно-разговорната реч. Ст. преп. С. Савова-Вачева (София) запозна аудиторията с "Един тип дизюнктивни въпроси в разговорната реч", отнасящи се до синтактични конструкции с относителните съюзи ли-или, или-дали. Гл.ас.к.ф.н. М. Григорова (София) представи доклад на тема "Вестникарските заглавия - оригинални или подражателни". Гл. ас. П. Вълков (Благоевград) предложи "Черти от маниеризъм в речта на интелигенцията". Ст.ас. В. Горанова (София) изложи някои свои "Наблюдения върху речта на чуждестранните студенти".

Конференцията завърши с оживена дискусия. Изказани бяха мнения, че тази научна проява бележи значителен напредък в разработването на основни и важни въпроси на книжовно-разговорната реч.

Участниците във втората конференция по проблемите на разговорната реч решиха да бъде продължена създадената вече традиция - третата национална конференция ще бъде проведена през 1994 година.

Мариана Георгиева, Анелия Петкова